

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
27.09.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 24.09.2019, 7

Kütitud uluki rümba ja rümba raietükkide väikeses koguses käitlemise hügieeninõuded

Vastu võetud 15.06.2006 nr 74
[RTL 2006, 49, 900](#)
jõustumine 01.07.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.05.2010	RTL 2010, 23, 408	10.05.2010, osaliselt 4.03.2011
20.05.2014	RT I, 23.05.2014, 2	26.05.2014
22.03.2018	RT I, 29.03.2018, 1	01.04.2018
20.09.2019	RT I, 24.09.2019, 1	27.09.2019

Määrus kehtestatakse «Toiduseaduse» § 26 lõike 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.04.2004, lk 55–205), artikli 1 lõike 4 alusel.

[[RTL 2010, 23, 408](#)- jõust. 10.05.2010]

§ 1. Üldsätted

(1) Määruses kehtestatakse käitlemise hügieeninõuded jahipidamisõigust omava füüsilise isiku (edaspidi *jahimees*) kütitud uluki rümba (edaspidi *ulukirümp*) ning suuruluki rümba raietükkide väikeses koguses kohta, mille jahimees müüb või annab muul viisil tasuta või tasu eest üle (edaspidi *turustamine*) otse tarbijale või jaekaubandusettevõtjale, sealhulgas toitlustusettevõtjale, kes turustab selle liha oma Eestis asuvas jaekaubandusettevõttest, sealhulgas toitlustusettevõttest, otse tarbijale.

(2) Ulukirümba ja suuruluki rümba raietükkide väike kogus on jahiseaduse § 24 lõike 3 alusel kehtestatud jahiajal kütitud kuni viielt suurulukilt, nagu põder, hirv, metskiits, mets siga ja pruunkaru pärinev liha ning nimetatud jahiajal aastast kütitud kuni tuhandelt väikeulukilt pärinev liha. Suuruluki rümba raietükid on suuruluki poolrümba kuni kolmeks osaks tükeldamisel saadud raietükid.

[[RT I, 23.05.2014, 2](#)- jõust. 26.05.2014]

(3) Suuruluk ja väikeuluk on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 lisa 1 punktides 1.7 ja 1.8 nimetatud loom ning nende rümp on sama määruse lisa 1 punktis 1.9 nimetatud kere.

[[RTL 2010, 23, 408](#)- jõust. 10.05.2010]

(4) Määruse nõudeid ei kohaldata haigelt või taudikahtlaselt ulukilt pärineva loomse saaduse käitlemise suhtes.

§ 2. Kütitud uluki esmane kontroll küttimispaigas

(1) [Kehtetu -[RT I, 29.03.2018, 1](#)- jõust. 01.04.2018]

(2) Kütitud uluk veretustatakse viivitamata. Kütitud suurulukilt eemaldatakse siseelundid. Kütitud uluki suhtes teeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 lisa 3 jaos 4 nimetatud koolitatud isik uluki küttimispaigas viivitamata esmase kontrolli.

[[RT I, 29.03.2018, 1](#)- jõust. 01.04.2018]

(3) Lõikes 2 nimetatud isik täidab küttimispaigas esmase kontrolli tulemusena terveks tunnistanud kütitud uluki ja suuruluki siseelundite kontrolli kohta lisas 1 või 2 toodud vormi kohase kinnituse A osa ning seejärel väljastab kinnituse jahimehele.

§ 3. Käitlemisruum

(1) Kütitud ulukit ja ulukirümpa käideldakse selleks ettenähtud ruumis (edaspidi *käitlemisruum*). Ulukit ja ulukirümpa võib käidelda ka isiklikus majapidamises asuvas nõuetekohases ruumis.

(2) Käitlemisruumi peab olema võimalik jahutada kütitud uluki ja ulukirümpa hoidmiseks enne nende turustamist. Külmal aastaajal, kui välistemperatuur on 0 °C või alla selle, ei pea ruumi jahutama.

(3) Käitlemisruumis peab olema tagatud kütitud suuruluki rümpa võimalikult kiire jahutamine sisetemperatuurini 7 °C ja kütitud väikeuluki rümpa võimalikult kiire jahutamine sisetemperatuurini 4 °C. Käitlemisruumis peab olema kontrollitav termomeeter.

(4) Käitlemisruum peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ruumis on piisav loomulik või mehaaniline ventilatsioon ning piisav kunstlik või looduslik valgustus;
- 2) ruum on ulukirümpade tõhusaks jahutamiseks piisavalt kõrge;
- 3) ruum on kahjuritevaba, loomade pääs ruumi on välistatud. Aknad, ukсед ja ventilatsiooniavad on tolmu- ja kahjurikindlad;
- 4) ruumi seinad, põrand, lagi, tööpinnad, töövahendid ja anumad on kergesti puhastatavast, pestavast, siledast, mitteimavast ja desinfitseeritavast materjalist. Kasutatavad tööpinnad on puhtad, keelatud on puidust tööpinnad;
- 5) ruumis või selle vahetus läheduses on piisavas koguses «Veeseaduse» alusel kehtestatud joogivee nõuete kohast kuuma ja külma vett ruumi, tööpindade, töövahendite ja käte pesemiseks ning vahendid käte hügieeniliseks kuivatamiseks;
- 6) ruumi läheduses asub tualett;
- 7) suuruluki puhul on ruumis võimalus käidelda suurulukit rippasendis.

§ 4. Ulukirümpa veterinaarkontroll ning kütitud uluki ja ulukirümpa käitlemine käitlemisruumis

(1) Ulukirümpa veterinaarkontroll tehakse 30 tunni jooksul arvates uluki surmamisest.

(2) Jahimees teavitab uluki käitlemisest veterinaarjärelevalveametniku veterinaarkontrolli tegemiseks vähemalt 24 tundi ette. Veterinaarkontrolliks esitatava ulukirümpa sisetemperatuur peab vastama § 3 lõike 3 toodud nõuetele. Veterinaarkontrolli tulemusena toidukõlblikuks tunnistatud ulukirümpa kohta täidab veterinaarjärelevalveametnik lisas 1 või 2 toodud vormi kohase kinnituse B osa.
[RT I, 29.03.2018, 1- jõust. 01.04.2018]

(3) Vältida tuleb ulukirümpa ja suuruluki rümpa raietükkide kokkupuutumist põrandaga ja ruumi teiste osadega. Määrduvad ulukirümp või raietükid puhastatakse eraldi tööpinnal. Ulukirümpa puhastamiseks on keelatud kasutada riidet või tugevat harja.

(4) Töövahendite ja käte pesemisel tuleb vältida pesuvee sattumist lihale, töövahenditele ja tööpinnale.

(5) Uluki ja ulukirümpa käitlemisel täidab isik töö- ja tervishoiualastest ning muudest õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Isik peab olema terve, vahetama riided enne käitlemist või käitlemise ajal nii sageli kui vajalik ning pesema käed alati enne käitlemise alustamist, puhkepausi või lõunastamise järel, pärast tualeti kasutamist ja regulaarselt käitlemise ajal.

(6) Käitlemisel tekkinud jäätmed ei tohi saastada liha. Jäätmed kogutakse selleks otstarbeks ettenähtud nõudesse.

(7) Käideldud ulukirümp või suuruluki rümpa raietükid asetatakse kaitsvasse, puhtasse ümbrisesse ja veopakendisse. Ümbrismaterjali tuleb hoida nii, et see ei saastuks ega põhjustaks ulukirümpade ja liha saastumist.

§ 5. Trihhinelloosile vastuvõtliku loomaliigi uurimine

(1) Trihhinelloosile vastuvõtliku loomaliigi rümpast võtab veterinaarjärelevalveametnik või koolitatud isik trihhinelloosi esinemise uurimiseks proovimaterjali. Proov võetakse ja seda analüüsitakse komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1375, millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes (ELT L 212, 11.08.2015, lk 7–34), nõuete kohaselt. Trihhinelloosi analüüsija väljastab jahimehele trihhinelloosi analüüsi kohta protokoll, mille jahimees edastab veterinaarjärelevalveametnikule, kes täidab lisas 1 või 2 toodud vormi kohase kinnituse B osa.
[RT I, 24.09.2019, 1- jõust. 27.09.2019]

(2) Ulukit või ulukirümpa on keelatud enne trihhinelloosi proovi analüüsi negatiivse tulemuse saamist tükeldada või turustada.

(3) Trihhinelloosile vastuvõtlikku ulukirümpa, mille proovist on avastatud trihhinelloos, käideldakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1–33), nõuete kohaselt.
[RTL 2010, 23, 408- jõust. 04.03.2011]

§ 6. Ulukirümba ja raietükkide turustamine

(1) Turustatav ulukirümp ja suuruluki rümba raietükid on töödeldud nõuetekohaselt, on tarbijale ohutud ning need turustatakse kohe pärast käitlemist ja veterinaarkontrolli tegemist.

(2) Ulukirümba ja suuruluki rümba raietükkide turustamisel tuleb järgida § 3 lõikes 3 toodud rümba temperatuuri nõudeid. Ulukirümpa ja suuruluki rümba raietükke ei ole vajalik jahutada või vedada veovahendiga, milles on jahutusvõimalus, külmal aastaajal, kui välistemperatuur, milles rümpasid või rümba raietükke hoitakse või veetakse, on 0 °C või alla selle.

(3) Turustatavat suuruluki jahutatud rümpa ja suuruluki rümba raietükke on lubatud hoida temperatuuril 2–7 °C kuni 72 tundi. Turustatavat väikeuluki jahutatud rümpa on lubatud hoida temperatuuril 0–4 °C kuni üks ööpäev.

(4) Turustatava ulukirümba ja suuruluki rümba raietükkide vedamiseks kasutatakse puhast, kuiva, hästi õhutatud, kinnise veoruumiga veovahendit. Ulukirümba või suuruluki rümba raietükkidega ühes veoruumis on keelatud vedada nülgrimata või kitkumata ulukeid.

(5) Jahimees koostab turustatavate ulukirümpade või suuruluki rümba raietükkide kohta saatedokumendi, millel näitab ära järgmised andmed:

- 1) oma nimi ja aadress;
- 2) uluki liik ja surmamise kuupäev;
- 3) ulukirümpade või suuruluki rümba raietükkide arv ja netomass;
- 4) liha säilivusaeg ja säilitamistemperatuur;
- 5) kauba saaja nimi ja kontaktandmed.

[RT I, 23.05.2014, 2- jõust. 26.05.2014]

(6) Jahimees väljastab ulukirümba ja suuruluki rümba raietükkide saajale koos saatedokumendiga lisa 1 või 2 toodud vormi kohase kinnituse koopia turustatavate ulukirümpade või suuruluki rümba raietükkide kohta.

(7) Ulukirümpa ja suuruluki rümba raietükke on keelatud turustada hulgikaubandusettevõtjale, posti teel ning rändkaupluses. Toitlustusettevõtjal on keelatud tarbijale turustada kuumtöötlemata liha.

§ 7. Arvestuse pidamine

(1) Jahimees säilitab vähemalt ühe aasta:

[RT I, 23.05.2014, 2- jõust. 26.05.2014]

- 1) turustatud ulukirümba või suuruluki rümba raietükkide kohta lisa 1 või 2 toodud vormi kohaseid kinnitusi;
- 2) ulukirümpade ja suuruluki rümba raietükkide saatedokumente.

(2) Ulukirümba ja suuruluki rümba raietükkide saaja säilitab saatedokumente ja kinnitusi vähemalt kolm aastat.

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2006. a.

Lisa 1 Kütitud suuruluk

[RT I, 29.03.2018, 1- jõust. 01.04.2018]

Lisa 2 Kütitud väikeuluk

[RT I, 29.03.2018, 1- jõust. 01.04.2018]